

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU K AUTORSKÉMU OSVEDČENÍU

229861

(11)

(B1)

(22) Prihlášené 14 09 81
(21) (PV 6759-81)

(51) Int. Cl.³
C 14 C 3/28

(40) Zverejnené 27 05 83

(45) Vydané 15 04 86

(75)

Autor vynálezu

SZÁRAZ JÚLIUS, BOŠANY

(54) Spôsob kondicionovania holiny pre výrobu svetlých rýchločinených
trieslových usní

Vynález sa týka spôsobu kondicionovania holiny pre výrobu svetlých rýchločinených trieslových usní. Rieši problém spôsobu kondicionovania holiny vhodným číniidlom za účelom získania svetlých triesločinených usní.

Podstata vynálezu spočíva v tom, že kyslosť odvápnenej holiny sa upraví kyselinou mravčou alebo octovou na pH 5 až 6 s následným dynamickým pôsobením 4 až 8 % hmot. sodnej soli dinaftylmetádisulfonovej kyseliny pri teplote 25 až 28 °C po dobu 30 až 150 minút.

Vynález možno použiť v koželužskej výrobe.

Vynález sa týka spôsobu kondicionovania holiny pre výrobu svetlých rýchločinených trieslových usní použitím kyseliny mravčej alebo kyseliny octovej a alkalickéj soli dinaftylnatádisulfonovej kyseliny.

Doteraz používané spôsoby kondicionovania sú založené na pôsobení minerálnych kyselín alebo anorganických zlúčenín, napr. síranu sodného bezvodého, solí chrómu, alebo syntetických trieslív o hodnote pH 7 až 9 na báze kondenzačných fenolov. Používajú sa tiež trieslívá o hodnote pH 2 až 4 na báze naftalénsulfokyselín. Kyslé trieslívá obsahujú slabé organické kyseliny, ktoré môžu spôsobiť peptizáciu kožných bielkovín, a tak zvyšovať lámavosť kožných vlákien usne. Nadväzujúce triesločinenie je nutné potom prevádzkať pri hodnote pH 3 až 4, dôsledkom čoho sú relatívne tmavé usne s viac či menej stiahnutým lícom, čím sa znižujú užitočné vlastnosti vyrábaných usní.

Uvedené nevýhody odstraňuje spôsob podľa vynálezu, ktorého podstata spočíva v tom, že pH odvápnenej holiny sa upraví kyselinou mravčou alebo octovou na hodnotu pH 5 až 6 s následným dynamickým pôsobením 4 až 8 % hmot. sodnej soli kyseliny dinaftylnatádisulfonovej pri teplote 25 až 28 °C po dobu 30 až 150 minút.

Technický účinok sa prejaví tým, že pri uvedenom spôsobe prebehne pomalé viazanie a hlbšie prenikanie kondicionačného činidla do usne, dôsledkom čoho je rovnomerné rozloženie činiacich trieslovín v priečnom reze usní. Vyrobené usne získajú svetlú farbu a okrem toho, že spĺňajú všetky nároky v súčasnosti kladené na triesločinené usne, a to najmä z hľadiska nasiakavosti, pevnosti v tahu, obsahu popola a vylúžiteľných látok, pH výluhu a iných, vyznačujú sa zvýšenou hladkosťou a pružnosťou. Popísaný spôsob podľa vynálezu bližšie objasňujú nasledovné príklady:

Pr í k l a d 1

Východnou surovinou je lúžená holina, vyštiepaná na hrúbku 3,2 až 3,5 mm, odvápnená a prepraná vodou o teplote 25 °C. K takto upravenej holine sa napustí 25 % hmot. vody, vztiahnuté na hmotnosť holiny, o teplote 25 °C a pH sa upraví kyselinou octovou na hodnotu 5. Pridajú sa 4 % hmot. sodnej soli dinaftylnatádisulfonovej kyseliny a sud sa nechá točiť 60 minút. Takto kondicionované holiny sa okyslia kyselinou mravčou na pH 4 v celom reze a ďalej sa podrobia rýchločineniu zmesou trieslív guebracho, mimóza a gaštan a syntetických trieslív v 30 % hmot. vodnom kúpeli po dobu 12 hodín pri počiatočnej teplote 26 °C a konečnej 34 °C.

Pr í k l a d 2

Východnou surovinou sú kože hmotnostnej triedy 30 až 34 kg, ktoré sa v holine krupónujú a vyštiepajú na hrúbku 5,2 až 5,6 mm a odvápnia sa síranom amonným a kyselinou soľnou. Pripraví sa 30 % hmot. vodný kúpeľ o teplote 28 °C a kyselinou mravčou sa pH upraví na hodnotu 6, pridá sa 8 % hmot. sodnej soli dinaftylnatádisulfokyseliny a sud sa nechá točiť 150 minút. Ďalej sa postupuje ako v príklade 1.

Pr í k l a d 3

Východnou surovinou sú z hovädzín odrezané boky vyštiepané na hrúbku 3,2 mm, odvápnené a dobre vyprané. K tejto surovine sa napustí 130 % hmot. vody o teplote 25 °C. Kyselinou mravčou sa pH kúpeľa upraví na hodnotu 5,4. Pridá sa 5 % hmot. sodnej soli dinaftylnatádisulfokyseliny a sud sa nechá točiť 90 minút. Ďalej sa postupuje ako v príklade 1. Uvedený spôsob podľa vynálezu možno použiť v koželužskej výrobe pri výrobe spodkových usní.

P R E D M E T V Y N Á L E Z U

Spôsob kondicionovania holiny pre výrobu svetlých rýchločinených trieslových usní použitím kyseliny mravčej alebo octovej a alkalickéj soli dinaftylmetándisulfonovej kyseliny, vo vodnom kúpeli o objeme 20 až 150 % hmot., vztiahnuté na hmotnosť odvápnenej holiny, vyznačujúci sa tým, že pH odvápnenej holiny sa upraví kyselinou mravčou alebo octovou na hodnotu 5 až 6 s nasledovným dynamickým pôsobením 4 až 8 % hmot. soľnej soli kyseliny dinaftylmetándisulfonovej pri teplote 25 až 28 °C po dobu 30 až 150 minút.